

STANOVISKO

hlavného kontrolóra k návrhu viacročného rozpočtu obce Nemce na roky 2023 – 2024 a k návrhu rozpočtu obce na rok 2022

V zmysle § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov **predkladám odborné stanovisko** k návrhu rozpočtu Obce Nemce na rok 2022, a k návrhu viacročného rozpočtu na roky 2023 – 2024.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA STANOVISKA :

Pri spracovaní stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu rozpočtu Obce Nemce na rok 2022 a viacročného rozpočtu na roky 2023 – 2024 z dvoch hľadísk :

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu:

1. 1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi:

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so zákonom č. **523/2004 Z. z.** o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákona č. **583/2004 Z. z.** o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákonov, nariadení a zásad :

- č. **564/2004 Z. z.** o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zmien a doplnkov
- č. **369/1990 Zb.** o obecnom zriadení v znení zmien a doplnkov
- nariadenie vlády č. **668/2004 Z. z.** o rozdeľovaní a poukazovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy
- č. **582/2004 Z. z.** o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení zmien a doplnkov, na základe ktorého v súlade s § 2 ods. 3 predmetného zákona bolo vydané VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady
- č. **597/2003 Z. z.** o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení zmien a doplnkov
- **opatrenie MF SR č. MF/010175/2004 – 42** zo dňa 08.12.2004 v znení zmien a doplnkov, ktorým sa stanovuje druhová klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie
- Zásady hospodárenia s majetkom Obce Nemce a platnými VZN

1. 2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany Obce Nemce :

Návrh rozpočtu bol zverejnený na úradnej tabuli Obce Nemce dňa 12.11.2021 a na webovej stránke obce od 12.11.2021 v zákonom stanovenej lehote, t. j. viac ako 15 dní pred jeho schválením v OZ v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení zmien a doplnkov.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu :

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatreniami MF SR č. MF/010175/2004 – 42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie a ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2022 – 2024 Číslo: MF/005766/2021-411 uverejnenou vo Finančnom spravodaji. Príručka na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na hore uvedené roky bola vydaná v súlade s § 14 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zmien a doplnkov.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU :

Návrh rozpočtu vychádza zo schválených východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2022 – 2024 a z vývoja hospodárenia Obce Nemce v roku 2021 a v predchádzajúcich sledovaných rokoch.

C. TVORBA NÁVRHU VIACROČNÉHO ROZPOČTU :

Rozpočet obce na príslušný kalendárny rok:

- Je základným nástrojom finančného hospodárenia v rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce, vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce,
- Je súčasťou rozpočtu sektora verejnej správy, spolu so štátnym rozpočtom a rozpočtami iných subjektov verejnej správy,
- Je súčasťou viacročného rozpočtu obce, ktorý je strednodobým ekonomickým nástrojom finančnej politiky obce a sú v ňom vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce na tri rozpočtové roky. Je spracovaný podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zmien a doplnkov v členení podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona na :

a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok 2022

b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku – rok 2023

c) rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b) – rok 2024

Podľa § 9 ods. 2 - Súčasťou rozpočtu obce je aj schválený rozpočet obce na bežný rozpočtový rok 2021, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka 2021 a údaje o skutočnom plnení rozpočtu obce za predchádzajúce dva rozpočtové roky (2019,2020)

Príjmy a výdavky rozpočtov uvedených pod písmenom b) a písmenom c) **nie sú záväzné.**

Viacročný rozpočet na roky 2023 – 2024 je zostavený v rovnakom členení v akom sa zostavuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok.

Rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok je záväzný, rozpočty na nasledujúce dva roky nie sú záväzné, majú len orientačný charakter, ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch. Viacročný rozpočet na roky 2022 – 2024 je v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zmien a doplnkov vnútorne členený na

- a) bežné príjmy a bežné výdavky
- b) kapitálové príjmy a výdavky
- c) finančné operácie.

Vo viacročnom rozpočte na roky 2022 – 2024 sú vyjadrené vzťahy:

- a) Štátu k rozpočtu obce ktorými sú:
 - podiely na daniach v správe štátu
 - dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy
 - ďalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte
- b) obce k právnickým a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv
- c) obce k zriadeným rozpočtovým a príspevkovým organizáciám – školské zariadenie - materská škôlka
- d) obce k zriadeným právnickým osobám – obec Nemce nie je zriaďovateľom žiadnej právnickej osoby
- e) obce k rozpočtom iných obcí, ako aj finančné vzťahy k rozpočtu vyššieho územného celku, do ktorého územia obec patrí, ak plnia spoločné úlohy.

Návrh rozpočtu vychádza z plánovaných investičných úloh a z vývoja hospodárenia obce za predchádzajúce roky.

Rozpočet výdavkov je koncipovaný tak, aby prednostne zabezpečoval krytie všetkých záväzkov vyplývajúcich z povinností samosprávy.

D. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Na schválenie je predložený návrh viacročného rozpočtu Obce Nemce na roky 2023 – 2024 a návrh rozpočtu na rok 2022.

Návrh rozpočtu obce na rok 2022 sa skladá z:

- bežný rozpočet, ktorý je zostavený ako prebytkový
- kapitálový rozpočet, ktorý je zostavený ako vyrovnaný. Pre rok 2022 Obec Nemce nepredpokladá ani kapitálové príjmy ani výdavky
- Výdavky na finančné operácie sú zostavené ako schodkové. Ich schodok je krytý prebytkom bežného rozpočtu

Návrh rozpočtu v €

Rok		2019	2020	U 2021	OS 2021	2022	2023	2024
Bežné	Príjmy	433 017	468 608	436 496	446 843	458 862	488 184	515 534
	Výdavky	375 809	398 128	436 314	420 514	449 734	423 338	426 621
	Schodok/Prebytok	57 208	70 480	182	26 329	9 128	64 846	88 913
Kapi - tálové	Príjmy	0	11 264	302 200	189 548	0	0	0
	Výdavky	73 213	105 074	374 188	258 519	0	0	0
	Schodok/Prebytok	-73 213	-93 810	-71 988	-68 970	0	0	0
Spolu	Príjmy	433 017	479 873	738 696	636 391	458 862	488 184	515 534
	Výdavky	449 022	503 203	810 502	679 032	449 734	423 338	426 621
	Schodok/Prebytok	-16 005	-23 330	-71 807	-42 641	9 128,0	64 846	88 913
Finančné operácie	Príjmy	110 784	78 895	81 634	67 478	0	0	0
	Výdavky	10 160	9 128	9 128	9 128	9 128	9 128	9 128
	Schodok/Prebytok	100 624	69 767	72 506	58 350	-9 128	-9 128	-9 128
Celkom	Príjmy	543 801	558 768	820 329	703 869	458 862	488 184	515 534
	Výdavky	459 182	512 331	819 630	688 160	458 862	432 466	435 749
	Schodok/Prebytok	84 619	46 437	699	15 709	0	55 718	79 785

Ako z uvedeného prehľadu vyplýva, rozpočet obce pre rok 2022 je navrhnutý ako vyrovnaný. Rozpočty obce pre roky 2023 a 2024 sú navrhnuté ako prebytkové.

Podľa § 4 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách sa v rozpočte obce uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z., podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu vrátane ich vecného vymedzenia a finančné operácie s finančnými aktívami. Rozpočtovú klasifikáciu tvorí druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia, ekonomická klasifikácia a funkčná klasifikácia a je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.

Predložený viacročný návrh rozpočtu je spracovaný podľa platnej rozpočtovej klasifikácie schválenej Opatrením MF SR č. MF/010175/204-42 z 8. 12. 2004 v z.n.p.,

ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie a vyhlášky ŠÚ SR č. 195/2003 Z. z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy podľa funkcií – funkčná klasifikácia.

Rozpočet príjmov

Návrh viacročného rozpočtu príjmov tvoria bežné a kapitálové príjmy, ktoré majú z hľadiska ekonomickej klasifikácie nasledovnú štruktúru:

Klasifikácia	Návrh rozpočtu						
	2019	2020	U 2021	OS 2021	2022	2023	2024
Vlastné príjmy	414 703	414 473	412 211	421 650	446 891	476 199	503 549
<i>v tom: Daňové príjmy</i>	399 662	400 243	400 719	411 274	428 786	457 089	484 359
v tom: podielové dane	345 387	344 465	344 989	355 644	371 876	398 129	425 399
miestne dane	26 426	26 240	26 430	26 430	27 110	27 660	27 660
dane za tovary a služby	27 848	29 538	29 300	29 200	29 800	31 300	31 300
<i>Nedaňové príjmy</i>	15 041	14 230	11 492	10 376	18 105	19 110	19 190
v tom: príjmy z podnik. a vlastn. majetku	3 743	3 472	3 280	3 260	10 880	10 980	11 000
administr.a iné poplatky	8 010	8 158	6 470	6 212	5 870	6 270	6 290
úroky	93	7	20	0	10	10	10
iné nedaňové príjmy	3 196	2 593	1 722	904	1 345	1 850	1 890
Granty a transfery	7 638	33 103	15 085	13 385	2 071	2 085	2 085
Príjmy rozpočtu MŠ	10 676	21 033	9 200	11 808	9 900	9 900	9 900
Bežné príjmy spolu	433 017	468 608	436 496	446 843	458 862	488 184	515 534
Kapitálové príjmy	0	11 264	302 200	189 548	0	0	0
Kapitálové príjmy MŠ	0	0	0	0	0	0	0
Príjmové fin. operácie	110 723	78 419	80 957	66 801	0	0	0
Príjmové fin. operácie MŠ	62	477	677	677	0	0	0
Príjmy celkom	543 801	558 768	820 329	703 869	458 862	488 184	515 534

Najvýznamnejšou zložkou v návrhu rozpočtu príjmov predstavuje príjem zo štátneho rozpočtu – tzv. podielové dane.

Medzi možné riziká neplnenia rozpočtu obce na rok 2022 sú:

- výška podielovej dane z príjmov FO v príjmovej časti rozpočtu. Riziko z poníženia podielových daní, kvôli korona kríze, ktorá trvá od roku 2020. V roku 2022 sa očakáva nárast v tejto položke oproti roku 2021 o viac ako 4 %. Pre rok 2021 bude pravdepodobne príjem z podielových daní vyšší o 3 % oproti roku 2020 a rovnako vyšší oproti roku 2019 o 3 % . Obec však vie operatívne upraviť rozpočet v roku 2022 podľa danej skutočnosti.
- výška výberu dane z nehnuteľností, za komunálne odpady a drobné stavebné odpady
- neplnenie príjmovej časti rozpočtu v oblasti nájmov a ostatných.

Rozpočet výdavkov

Návrh viacročného rozpočtu výdavkov tvoria bežné a kapitálové výdavky, ktoré majú z hľadiska funkčnej klasifikácie nasledovnú štruktúru:

	Funkčná klasifikácia	Návrh rozpočtu						
		2019	2020	U 2021	OS 2021	2022	2023	2024
	Bežné výdavky:							
1	Všeobecné verejné služby	166 068	178 708	175 732	174 614	189 075	180 535	182 180
2	Civilná ochrana	133	174	162	155	178	190	202
3	Verejný poriadok a bezpečnosť	4 271	7 215	8 130	11 129	2 861	2 861	2 861
4	Ekonomická oblasť	11 541	9 289	13 759	16 772	31 400	9 285	9 385
5	Ochrana životného prostredia	33 759	45 401	59 939	58 395	58 410	60 587	61 593
6	Rozvoj obcí	14 128	18 407	10 735	12 221	13 190	11 990	12 340
7	Zdravotníctvo	0	5 678	5 424	5 641	340	340	340
8	Rekreácia a kultúra	57 403	40 207	54 278	44 954	47 180	49 520	49 630
9	Vzdelávanie	479	1 006	3 650	1 200	800	800	800
10	Sociálne zabezpečenie	2 954	7 082	8 195	3 114	4 970	5 900	5 960
	Bežné výdavky spolu	290 735	313 167	340 004	328 196	348 404	322 008	325 291
	Bežné výdavky MŠ	85 074	84 962	96 310	92 318	101 330	101 330	101 330
	Kapitálové výdavky:							
3	Verejný poriadok a bezpečnosť	100	73 023	19 895	19 894	0	0	0
4	Ekonomická oblasť	0	18 808	11 794	11 794	0	0	0
5	Ochrana životného prostredia	0	0	5 000	0	0	0	0
6	Rozvoj obcí	70 000	3 496	0	0	0	0	0
8	Rekreácia a kultúra	3 113	6 498	337 500	226 831	0	0	0
9	Vzdelávanie	0	0	0	0	0	0	0
	Kapitálové výdavky spolu	73 213	101 824	374 188	258 519	0	0	0
	Kapitálové výdavky MŠ	0	3 250	0	0	0	0	0
	Výdavkové fin. operácie:							
1	Všeobecné verejné služby	10 160	9 128	9 128	9 128	9 128	9 128	9 128
	Výdavkové finančné operácie	10 160	9 128	9 128	9 128	9 128	9 128	9 128
	Výdavky celkom	374 108	424 119	723 320	595 842	357 532	331 136	334 419
	Výdavky celkom vrátane MŠ	459 182	512 331	819 630	688 160	458 862	432 466	435 749

Na základe predpokladaných zdrojov v príjmovej časti bežného rozpočtu bol zostavený návrh rozpočtu výdavkov.

Navrhovaný rozpočet bežných výdavkov je zostavený tak, aby zabezpečil financovanie výkonu samosprávnych pôsobností obce, úhradu záväzkov, financovanie nákladov preneseného výkonu štátnej správy, financovanie výdavkov spojených so správou a údržbou majetku.

Záver

Návrh viacročného rozpočtu obce na roky 2023 – 2024 a návrh rozpočtu obce na rok 2022 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi - zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace právne normy.

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so všeobecne záväznými nariadeniami a internými predpismi obce.

Návrh rozpočtu bol verejne sprístupnený v obci spôsobom obvyklým v zákonom stanovenej lehote, t.j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

ZÁVER

V súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami odporúčam obecnému zastupiteľstvu predložený návrh rozpočtu obce Nemce na rok 2022 schváliť a rozpočet na roky 2023 a 2024 vziať na vedomie.

Vypracovala: Ing. Katarína Malachovská, hlavná kontrolórka obce
V Banskej Bystrici, 29.11.2021